

**SISTEM FUNKCIONISANJA SPORTSKOG
SAVEZA U ZAVISNOSTI OD
STRUKTURALNIH I
FINANSIJSKIH POKAZATELJA**

**THE SYSTEM OF FUNCTIONING OF
THE SPORTS FEDERATION,
DEPENDING ON
STRUCTURAL AND FINANCIAL
INDICATORS**

SAŽETAK

Sportski klubovi su nosioci razvoja sporta u svakoj zajednici. Opštinski Sportski Savezi u Srbiji (primer Opštine Mionica) beleže veoma slabe rezultate u sveobuhvatu stanovništva redovnim fizičkim vežbanjem. Čak 96,45% stanovnika Opštine Mionica ne vežba redovno. Od ukupnog broja, 88,7% stanovništva Opštine živi u ruralnoj sredini. Na jedan sportski klub dolazi oko 1000 stanovnika Opštine. Opština izdvaja svega 445 dinara (3,7 evra) godišnje po stanovniku za sport. Obzirom na finansijska ograničenja, predložena su kadrovska i organizaciona rešenja u cilju većeg obuhvata stanovništva sportskim aktivnostima. Za značajnije promene potrebno je hitno, aktivno delovanje, u smislu saradnje između svih sportskih organizacija međusobno, ali i sa zdravstvenim, prosvetnim i privrednim organizacijama na lokalnu. Ponuda aktivnosti mora se oslanjati na interesovanje stanovništva i njihovu tradiciju. Poseban izazov predstavlja organizovanje redovnog vežbanja radno sposobnog stanovništva i starih uz naglasak na obuhvat žena i specifičan pristup sadržajima njihovih aktivnosti. U novo predviđenom sistemu vodeću i aktivnu ulogu trebalo bi da ima Generalni sekretar Opštinskog Sportskog saveza, uz veća ovlašćenja, kao i finansiranje po učinku. Novo definisani model organizacije sporta na Opštini potrebno je ispitati u praksi, kako bi se ispitale dobre i loše strane novog sistema.

Ključne reči: *evaluacija, strategija sporta, godišnji program, promocija, generalni sekretar*

**Darko Mitrović¹, Željko
Rajković¹, Vladimir Miletić¹ i
Aleksandar Kovačević²**

¹ *Univerzitet u Beogradu, Fakultet
sporta i fizičkog vaspitanja,
Beograd, Srbija*

² *Sportski Savez opštine Mionica,
Mionica, Srbija*

Pregledni članak

doi: 10.5550/sgia.191501.se.mrmk

UDK: 796.062

Primljeno : 12.03.2019.

Odobreno: 10.09.2019.

Korespodencija:

Docent dr Željko Rajković

Univerzitet u Beogradu,

Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja

Blagoja Parovića 156, 11000

Beograd, Srbija

+381 65 2009 026

rajkoviczeljko@yahoo.com

Sportlogia 2019, 15 (1), 1-15.

E-ISSN 1986-6119

Mitrović, D., Rajković, Ž., Miletić, V. & Kovačević, A. (2019). Sistem funkcionisanja sportskog saveza u zavisnosti od strukturalnih i finasijskih pokazatelja. *Sportlogia*, 15 (1), 1-15.
doi:10.5550/sgia.191501.se.mrmk

UVOD

Sportski klubovi su nosioci razvoja sporta u svakoj zajednici. Primarna uloga klubova kao organizacija u oblasti sporta je da omogućće zadovoljavanje potreba i interesa građana u oblasti sporta, u smislu organizovanog okupljanja sportista raznih uzrasta, stvaranja odgovarajućih uslova za njihovo uspešno obučavanje, usavršavanje, treniranje i takmičenje u određenoj grani sporta u cilju postizanja što boljih rezultata, organizovanja sportskih priredbi, održavanja i izgradnje sportskih objekata i dr.

Rad se bavi identifikovanjem aktivnosti, specifičnosti, strukture i finansiranja sportskih klubova u opštini Mionica (Republika Srbija).

Pored uobičajenih izveštaja o radu na nivou lokalnih zajednica, nedostaju dublje analize suštine klubskih delatnosti sa stanovišta strategije razvoja sporta, koja je doneta od strane Ministarstva Omladine i sporta („Službeni glasnik RS“, broj 1/15, 2014). Shodno tome predložene su mere za suštinski preokret u radu Opštinskih Sportskih Saveza, koje ne bi doprinele boljem funkcionisanju sportskih klubova u opštinama, već bi doprinele zdravlju, stanju i sposobnostima stanovništva koje naseljavaju područje Opštine.

Osnovni podaci o opštini Mionica

Mionička opština u administrativnom pogledu pripada kolubarskom okrugu (opštine: Valjevo, Mionica, Ljig, Osečina, Ub i Lajkovac). Sa površinom od 329km² ova opština zahvata delove dveju geografskih celina, Podgorine i Kolubare. (Opština Mionica, 1995). U navedenoj publikaciji Geografskog instituta “Jovan Cvijić” SANU, koja je objavljena povodom sto godina od proglašenja Mionice za varošicu odlukom kralja Aleksandra

Obrenovića, navodi se i da se opština Mionica prostire od ogranaka Maljena i Suvobora ka severu do desne obale reke Kolubare, južno od Beograda u severozapadnom delu Srbije. U neposrednoj blizini Opštine prolazi nekoliko značajnih saobraćajnica (Ibarska magistrala je udaljena 15km od Mionice) i trasa auto puta od Beograda ka Čačku u izgradnji. Mionica je od pruge Beograd-Bar i aerodroma za saobraćaj lakih aviona u Divcima udaljena 7km. Regionalne saobraćajnice Divci-Mionica-Ljig i Županjac-Mionica-Divčibare povezuju Mionicu sa Beogradom (86km preko Bogovađe, 94km preko Divaca), Valjevom (20km) i drugim mestima. Prema rezultatima poslednjeg Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Republici Srbiji (http://popis2011.stat.rs/?page_id=2162), koji je 2011. godine organizovao Republički zavod za statistiku, u 36 naseljenih mesta u opštini Mionica živi 14.335 stanovnika, a u opštinskom sedištu Mionici 1.620 stanovnika.

Najveću zastupljenost u ukupnom broju stanovnika imaju Srbi i to oko 96%. Oko 4% čine nacionalne manjine, od čega najviše Romi 2,45%, a i preostalih 1,55% Muslimani, Hrvati, Crnogorci, Slovenci, Mađari i drugi. Kada se uzmu u obzir zvanični podaci Republičkog Zavoda za statistiku koji se odnose na popise stanovništva u proteklim periodima, primetno je da u se opštini Mionica beleži smanjenje broja ukupne populacije stanovnika i demografsko starenje. Prosečna starost stanovništva Opštine po Popisu iz 2011. je 44,38 godine, što je nepovoljnije nego na nivou Republike Srbije (42 godine) (http://popis2011.stat.rs/?page_id=2162). Ruralno stanovništvo čini 88,7% (12.715) stanovnika opštine, a 11,3% (1.620) urbano, ali kako su konstantno izražena migratorna kretanja iz ruralnih ka urbanim delovima ovaj odnos je u međuvremenu promenjen.

U opštini Mionica su naseljena mesta dosta razučena, a do pojedinih domaćinstava u planinskom području se teško dolazi.

Analizirajući navedene podatke može se zaključiti da na uzorku opštine Mionica može da se analizira stanje i razmatraju trendovi rada opštinskih sportskih saveza u ruralnim područjima, ne samo na teritoriji Srbije, već i na široj teritoriji bivše Jugoslavije i Balkana, obzirom na pomenute trendove koji su jednako zastupljeni u čitavom regionu.

METODE

U radu su korišćene metode teorijske analize zvaničnih prethodno prikupljenih podataka iz evidencije Sportskog Saveza opštine Mionica, i sadržaja naučne i stručne literature, kao i kauzalna metoda sa sistematizacijom profesionalnih iskustava autora u okviru fizičkog vaspitanja, sporta i rekreacije uz primenu logičkog, induktivnog i deduktivnog načina zaključivanja.

REZULTATI

Klubovi kao nosioci razvoja sporta u opštini Mionica

Sem retkih novinskih tekstova, nema preciznijih podataka i sačuvanih dokumenata o bavljenju sportom i fizičkom kulturom tokom 19. i u prvoj polovini 20. veka, ali iz tih vremena su ostali pojedini tragovi i prepričane uspomene o aktivnostima i rezultatima članova sokolskog društva, streljačke družine, fudbalera, rezultatima u konjičkom sportu i drugim takmičenjima. Razvitak sporta između dva rata na području Opštine obeležen je osnivanjem fudbalskog kluba "Vojvoda Mišić" u Mionici, koji i danas postoji pod imenom FK "Ribnica" Mionica (Program razvoja sporta u opštini

Mionica za period od 2016. do 2018. godine, 2016). Razvoj sporta nakon Drugog svetskog rata i posebno tokom sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog veka obeležilo je osnivanje košarkaškog, karate i šahovskog kluba, a potom i prvih ženskih sportskih kolektiva, rukometnog i odbojkaškog.

Prethodnih decenija, iz mioničkih klubova su potekli brojni uspešni sportisti koji su postizali zapažene rezultate na nacionalnom i međunarodnom nivou u pojedinačnoj i ekipnoj konkurenciji. Od mioničkih sportskih kolektiva najdalje je u seniorskoj konkurenciji stigao Šahovski klub "Ribnica" iz Mionice, koji je dve sezone bio član drugog po rangu takmičenja u državi. Fudbalski klub "Ribnica" iz Mionice je od sezone 1995/96 punih 10 godina neprekidno bio srpskoligaš (treći rang takmičenja), a u dva navrata početkom 21. veka i na pragu ulaska u Drugu ligu. Košarkaški klub "Mionica" je osamdesetih bio standardni član Prve srpske lige u tadašnjoj SFRJ (treći rang takmičenja), a ženski Odbojkaški klub "Ribnica" se već nekoliko godina takmiči u Drugoj ligi (četvrti rang takmičenja).

Ipak, najvrednije rezultate postižu mladi mionički sportisti, pre svega karatisti KK "Mionica". Pionir Nikola Sekulić je aktuelni prvak Srbije u katama u klasi plavog pojasa, dok su Đurđa Rakić i Jovan Belošević osvojili bronzane medalje u kategoriji nada, takođe u katama. Mionički karatisti su ovogodišnjim uspesima nastavili tradiciju dobrih rezultata koje u kontinuitetu postižu pune tri decenije.

Jelena Tufegdžić (bronzana medalja na Juniorskom prvenstvu Balkana, 7. mesto na Juniorskom prvenstvu Evrope), Milica Strainović i Marija Starčević su krajem 90-ih godina prošlog veka i tokom prve decenije ovog veka u mlađim kategorijama kao takmičarke KK "Mionica", pored zlatnih odličja na nacionalnim prvenstvima postizale zapažene rezultate i na međunarodnoj sceni.

Mitrović, D., Rajković, Ž., Miletić, V. & Kovačević, A. (2019). Sistem funkcionisanja sportskog saveza u zavisnosti od strukturalnih i finasijskih pokazatelja. *Sportlogia*, 15 (1), 1-15.
doi:10.5550/sgia.191501.se.mrmk

Treba istaći i rezultate koje postižu mlade odbojkašice “Ribnice” čije su juniorke dva puta u poslednjih pet godina igrale polufinalne turnire Prvenstva Srbije. Takođe, mlađe selekcije mioničkih fudbalskih klubova “Ribnica” i “Vojvode” su članovi liga regiona Zapadne Srbije. Danas je na teritoriji opštine Mionica aktivno 14 sportskih klubova sa oko 500 sportista i sportistkinja različitog uzrasta, koji se takmiče i postižu rezultate u sportu.

Aktivni sportski klubovi u opštini Mionica

Prema evidenciji Sportskog saveza opštine Mionica (Knjiga članova Sportskog

saveza opštine Mionica, 2018), na teritoriji opštine Mionica aktivno je 14 sportskih klubova (Tabela br.1). Najzastupljenija grana sporta u opštini Mionica je fudbal, s obzirom da je na teritoriji Opštine aktivno 9 fudbalskih klubova. Karate, košarka, moto sport, odbojka (žene) i plivanje su zastupljeni sa po jednim aktivnim klubom. Više od polovine aktivnih klubova ima sedište u Mionici (8), jedinom urbanom području Opštine. U ruralnom području je sedište 6 klubova, isključivo fudbalskih, i to u selima Popadić, Komanice, Rajković, Donja Toplica, Gornji Lajkovac i Tolić.

Tabela 1. *Aktivni sportski klubovi na teritoriji opštine Mionica*

Red.br.	Naziv kluba	Sedište	Grana sporta
1.	Karate klub “Mionica”	Mionica	Karate
2.	Košarkaški klub “Mionica”	Mionica	Košarka
3.	Hard enduro klub “Ravna Gora”	Mionica	Moto sport
4.	Odbojkaški klub “Ribnica”	Mionica	Odbojka
5.	Plivački klub “Ribnica”	Mionica	Plivanje
6.	Fudbalski klub “Ribnica”	Mionica	Fudbal
7.	Fudbalski klub “Popadić”	Popadić	Fudbal
8.	Fudbalski klub “Komanice”	Komanice	Fudbal
9.	Fudbalski klub “Borac”	Rajković	Fudbal
10.	Fudbalski klub “Toplica”	Donja Toplica	Fudbal
11.	Fudbalski klub “Gornji Lajkovac”	Gornji Lajkovac	Fudbal
12.	Fudbalski klub “Tolić”	Tolić	Fudbal
13.	Fudbalski klub “Joks junajted”	Mionica	Fudbal
14.	Fudbalski klub “Vojvode”	Mionica	Fudbal

Najstariji klub na teritoriji opštine Mionica je Fudbalski klub “Ribnica” iz Mionice. Osnovan je 1922. godine pod nazivom “Vojvoda Mišić” i jedino u kraćem periodu za vreme Drugog svetskog rata nije bio aktivan. Nekoliko puta je menjao ime, da bi 50-ih godina prošlog veka poneo naziv FK “Ribnica” koji nosi i danas. Seniorska selekcija Fudbalskog kluba “Ribnica” se takmiči u Kolubarsko-mačvanskoj zoni

(četvrti rang), omladinska selekcija je član Druge lige Zapadne Srbije (treći rang), a u Klubu funkcioniše i Školica fudbala za početnike.

Karate klub “Mionica” je mionički sportski kolektiv koji u kontinuitetu postiže odlične rezultate u radu sa mlađim kategorijama. Osnovan je 1986. godine, kontinuirano radi pre svega sa mladim sportistima i redovno ima predstavnike u

Mitrović, D., Rajković, Ž., Miletić, V. & Kovačević, A. (2019). Sistem funkcionisanja sportskog saveza u zavisnosti od strukturalnih i finasijskih pokazatelja. *Sportlogia*, 15 (1), 1-15.
doi:10.5550/sgia.191501.se.mrmk

katama na najznačajnijim domaćim takmičenjima za mlađe kategorije. Danas u svojim redovima ima preko pedeset sportista oba pola, a među njima aktuelnog pionirskog prvaka Srbije u katama u klasi plavog pojasa.

Košarkaški klub "Mionica" je u svojoj istoriji dugoj više od četiri decenije imao velikih uspona i padova. Klub koji je sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog veka bio standardan član Srpske lige u bivšoj Jugoslaviji (treći rang) i iznedrio košarkaše prvoligaškog kalibra, Marjana Đurića ("Metalac" Valjevo) i Aleksandra Dragičevića ("Partizan" Beograd), početkom prve decenije dvadesetog veka je prestao da postoji. Ponovo je obnovljen 2009. godine, ali je zbog velikih troškova koje je iziskivalo igranje i treniranje u Valjevu, pošto tada Mionica nije imala sportsku halu, klub zapao u finansijske poteškoće. Klub je zbog toga ponovo bio pred gašenjem 2016. godine, ali je ipak opstao i od tada se u njemu radi samo sa mlađim selekcijama dečaka i devojčica.

Odbojkaški klub "Ribnica" postoji od 2005. godine i takmiči se isključivo u ženskoj konkurenciji. U klubu se radi sa više od 80 devojaka svih uzrasta. Seniorke trenutno igraju u Drugoj ligi (četvrti rang). Pored seniorki, takmiče se i selekcije juniorki, kadetkinja i pionirki.

Plivački klub "Ribnica" je osnovan 2014. godine. Do 2018. godine je samo organizovao letnju školu za obuku neplivača, a od tada ima nekoliko registrovanih plivača koji nastupaju na mitinzima i prvenstvima u kalendaru Plivačkog saveza Srbije.

Hard enduro klub "Ravna Gora" je jedini Hard Enduro klub na području Kolubarskog okruga. Osnovan je 2017. godine i okuplja zaljubljenike u ovaj ekstremni, veoma atraktivan i prilično skup sport koji predstavlja najteži format terenskih moto trka.

Fudbalski klub "Borac" iz Rajkovića

je osnovan 1948. godine. Krajem 90-ih godina je prestao sa radom, ali je od pre desetak godina ponovo aktivan i trenutno se takmiči u Međuopštinskoj ligi Kolubara (šesti rang). Nekada je imao mlađe selekcije, ali danas ih nema.

Fudbalski klub "Komanice" postoji od 1990. godine. Već nekoliko sezona je član Međuopštinske lige Kolubara. Nema mlađe selekcije. Fudbalski klub "Popadić" je osnovan 2013. godine. U sezoni 2017/18 je osvojio prvo mesto u Opštinskoj ligi Ljig-Mionica i po drugi put u svojoj kratkoj istoriji ostvario pravo da se takmiči u Međuopštinskoj ligi Kolubara. Nema mlađe selekcije. Fudbalski klub "Toplica" je posle FK "Ribnica" fudbalski klub koji je najduže aktivan u kontinuitetu. Osnovan je 1966. godine, u nekoliko navrata je nastupao u okružnom rangu takmičenja, a trenutno je član najnižeg fudbalskog ranga Opštinske lige Ljig-Mionica. Nekada je imao mlađe selekcije, ali danas ih nema. Fudbalski klub "Gornji Lajkovac" je osnovan 2005. godine. Od svog osnivanja do danas se takmiči u Opštinskoj ligi Ljig-Mionica. Nema mlađe selekcije. Fudbalski klub "Tolić" postoji od 2014. godine. Od svog osnivanja se takmiči u Opštinskoj ligi Ljig-Mionica. Nema mlađe selekcije. Fudbalski klub "Joks junajted" je najmlađi sportski kolektiv na teritoriji opštine Mionica. Od sezone 2018/19 se prvi put uključio u zvanična takmičenja. Član je Opštinske lige Ljig-Mionica. Nema mlađe selekcije. Fudbalski klub "Vojvode" je osnovan 2014. godine. Seniorska selekcija je ugašena krajem 2016. godine, a od 2017. godine u klubu se isključivo radi sa mlađim kategorijama. Pionirska selekcija se takmiči u Kolubarsko-mačvanskoj grupi regiona Zapadne Srbije (drugi rang), a petlička u Gradskoj ligi Valjevo.

Ukupan broj sportista, starosna i polna struktura

Podaci o ukupnom broju sportista u klubovima su za potrebe ovog rada dobijeni direktno od ovlašćenih lica svih aktivnih klubova sa područja opštine Mionica tokom decembra 2018. godine. I pored toga, dobijene podatke o ukupnom broju sportista treba posmatrati sa rezervom, pogotovu kada je u pitanju broj mlađih sportista, pošto je poznata činjenica da se izvestan broj sportista u mlađim kategorijama često istovremeno bavi sportom u dva, pa i više klubova.

Važno je istaći da u ovdašnjim sportskim klubovima nastupaju skoro isključivo sportisti sa teritorije mioničke opštine. Broj sportista sa prebivalištem u drugim opštinama je u odnosu na ukupan broj sportista zanemarljiv.

Prema dobijenim podacima, ukupan broj sportista u sportskim klubovima na teritoriji opštine Mionica je 509. Sportisti mlađeg uzrasta čine 59,33% ukupnog broja sportista u sportskim klubovima (302 sportista), a sportisti seniorskog uzrasta, kojih ima 207, čine 40,67%. Kada je u pitanju polna struktura, žene sa zastupljenošću od 26,33% (134 sportistkinje) čine nešto više od jedne četvrtine ukupnog broja sportista u klubovima na teritoriji opštine Mionica, a muškarci 73,67% ukupnog broja sportista u mioničkim sportskim klubovima (375 sportista). Sportistkinje su koncentrisane u pet klubova. Najviše sportistkinja ima Odbojkaški klub "Ribnica" 87, zatim Karate klub "Mionica" 28, Košarkaški klub "Mionica" 18, Fudbalski klub "Ribnica" jednu, a ni jednu sportistkinju nema devet klubova, osam fudbalskih, Plivački klub i Hard enduro klub.

Tabela 2. Ukupan broj, starosna i polna struktura sportista u klubovima u opštini Mionica

Naziv kluba	Ukupno sportista	Mlađi uzrast	Seniorski uzrast	Žene	Muškarci	Broj trenera
Karate klub "Mionica"	55	52	3	28	27	3 hon
Košarkaški klub "Mionica"	64	64	0	18	46	1 hon
Hard enduro klub "Ravna Gora"	10	0	10	0	10	0
Odbojkaški klub "Ribnica"	87	73	14	87	0	1 hon
Plivački klub "Ribnica"	4	2	2	0	4	1 hon
Fudbalski klub "Ribnica"	86	68	18	0	86	2 hon
Fudbalski klub "Popadić"	26	0	26	0	26	1 vol
Fudbalski klub "Komanice"	22	0	22	0	22	1 vol
Fudbalski klub "Borac"	22	0	22	0	22	1 vol
Fudbalski klub "Toplica"	25	0	25	0	25	1 vol
Fudbalski klub "Gornji Lajkovac"	25	0	25	0	25	1 vol
Fudbalski klub "Tolić"	22	0	22	0	22	1 vol
Fudbalski klub "Joks junajted"	18	0	18	0	18	1 vol
Fudbalski klub Vojvode	43	43	0	1	42	1 hon
Ukupno	509	302	207	134	375	16

Takođe, prema podacima dobijenih od ovlašćenih lica u klubovima, na području opštine Mionica radi 16 licenciranih trenera, od kojih su 7 volonteri, a njih 9 su angažovani honorarno. Od toga, Karate klub "Mionica" ima 3, Fudbalski klub "Ribnica" 2, Odbojkaški klub "Ribnica", Košarkaški klub "Mionica", Fudbalski klub "Vojvode" i Plivački klub "Ribnica" po jednog licenciranog trenera angažovanog po osnovu honorara, dok, osim Hard enduro kluba "Ravna Gora" koji nema ni jednog trenera, ostali klubovi imaju po jednog licenciranog trenera-volontera (Tabela br. 2).

Dakle, ni jedan trener nije angažovan po osnovu ugovora, što je loš pokazatelj, jer je dosadašnja praksa pokazala da klubovi u kojima se rad sportskih stručnjaka svodi na privremeno angažovanje teško uspevaju da ostvare značajnije rezultate.

Sportski objekti za treninge i takmičenja

Nedavnim završetkom moderne Hale sportova u Mionici širom se otvaraju vrata razvoju sporta na području Opštine. Očekuje se da će Hala čija je ukupna površina 2.900m² sa maksimalnim kapacitetom od oko 2.800 ljudi, tokom 2019. godine biti stavljena u punu funkciju, što će omogućiti pre svega sportistima Odbojkaškog kluba "Ribnica", Košarkaškog kluba "Mionica" i Karate kluba "Mionica", koji trenutno koriste ograničene resurse fiskulturne sale Osnovne škole "Milan Rakić" Mionica, najbolje moguće uslove za treninge i takmičenje.

Značajan sportski objekat na teritoriji opštine Mionica je i Stadion kraj Ribnice u Mionici, koji je detaljno rekonstruisan 2009. godine i koji trenutno za potrebe treninga i

takmičenja koriste sve selekcije FK "Ribnica" i FK "Vojvode". Međutim, zbog nepostojanja pomoćnog igrališta održavanje terena je znatno otežano. Ostali fudbalski klubovi bez nadoknade koriste fudbalska igrališta koja zadovoljavaju potrebe ranga u kojem se takmiče, osim FK "Komanice" i FK "Popadić" koji nemaju svoje terene i utakmice igraju u zakupljenim terminima na igralištu Hotela "Vrujci" u Vrujcima.

Sportisti Plivačkog kluba "Ribnica" za treninge u letnjem periodu koriste bez nadoknade otvorene bazene SRC "Lepenica" u Selu Mionici, dok u zimskom periodu treniraju u zatvorenim bazenima Hotela "Vrujci" u Vrujcima, Tehničke škole u Valjevu ili SC "Valis" u Petnici kod Valjeva u zakupljenim terminima.

Izvori finansiranja

Svi klubovi sa teritorije opštine Mionica se takmiče u ligama amaterskih rangova, a glavni izvor finansiranja čine sredstva iz budžeta lokalne samouprave. Opštinsko veće opštine Mionica je nakon sprovedene procedure u skladu sa članovima 137. i 138. Zakona o sportu (Službeni glasnik RS, broj 10/2016, 2016) i Pravilnika o odobravanju i finansiranju programa kojima se zadovoljavaju potrebe i interesi građana u oblasti sporta u opštini Mionica (Službeni glasnik Skupštine opštine Mionica, broj 1/2017, 2017), donošenjem Rešenja o odobrenju godišnjih programa kojima se zadovoljavaju potrebe i interesi građana u oblasti sporta u opštini Mionica odobrila finansiranje godišnjih programa sportskim klubovima u 2018. godini (Tabela br.3).

Tabela 3. *Klubovi Opštine Mionica kojima je odobreno finansiranje*

Fudbalski klub "Ribnica"	1.800.000 dinara
Odbojkaški klub "Ribnica"	1.099.900 dinara
Karate klub "Mionica"	1.000.000 dinara
Fudbalski klub "Vojvode"	800.000 dinara
Košarkaški klub "Mionica"	350.000 dinara
Fudbalski klub "Borac"	180.000 dinara
Fudbalski klub "Komanice"	180.000 dinara
Fudbalski klub "Popadić"	180.000 dinara
Plivački klub "Ribnica"	140.000 dinara
Fudbalski klub "Toplica"	110.000 dinara
Fudbalski klub "Tolić"	110.000 dinara
Fudbalski klub "Gornji Lajkovac"	110.000 dinara
Fudbalski klub "Paštrić"	110.000 dinara
Fudbalski klub "Gornji Mušić"	110.000 dinara
Sportsko udruženje "Osvajači"	100.000 dinara
Ukupno	6.379.900 dinara

Uvidom u Godišnje programe sportskih klubova sa teritorije opštine Mionica u dokumentaciji Sportskog saveza opštine Mionica (Knjiga odluka Sportskog saveza opštine Mionica, 2017), može se izvesti zaključak da fudbalskim klubovima najnižih rangova sa teritorije Opštine ova sredstva u najvećoj meri pokrivaju troškove koje iziskuju takmičenja u toku jedne kalendarske godine, osim troškova lekarskih pregleda, dela troškova putovanja na utakmice/takmičenja, troškova kupovine sportske opreme i rekvizita i eventualnog novčanog nagrađivanja pojedinih igrača i/ili trenera.

Ostalim klubovima sa teritorije opštine Mionica ova sredstva pokrivaju troškove službenih lica, troškove kotizacije za učešće na takmičenju, troškove godišnje članarine za sportiste, troškove registracije sportista i delimično troškove putovanja i hranarine za sportiste. Ostali troškovi, kao što su troškovi lekarskih pregleda, preostali deo troškova putovanja na utakmice i hranarina za sportiste, troškovi naknade za rad trenera, troškovi za plaćanje dogovorenih

obaveza prema sportistima koji se ne isplaćuju u vidu hranarine, troškovi organizovanja ishrane za sportiste kada se putuje na udaljena gostovanja, troškovi kupovine sportske opreme i pojedinih rekvizita, pokrivaju se iz drugih izvora, pre svega od sponzorstava, zahvaljujući donacijama pojedinaca ili iz članarine u klubovima koji rade sa mlađim kategorijama.

Visina donacija najčešće zavisi od sposobnosti članove uprave sportskih klubova, a neretko su čelnici klubova i njihovi glavni finansijeri. Zanimljivo je da u strukturi prihoda ni jedan klub nije predvideo prihode od prodaje karata i članarine od članova kluba (ne misli se na sportiste).

Međutim, finansije nisu uvek presudan faktor koji utiče na funkcionisanje i opstanak klubova. U prilog ovoj konstataciji ide podatak da čak tri kluba kojima su opredeljena sredstva iz budžeta opštine Mionica za 2018. godinu više nisu aktivni. Fudbalski klub "Paštrić" iz Paštrića, Fudbalski klub "Gornji Mušić" iz Gornjeg

Mušića i Sportsko udruženje “Osvajači” iz Osečenice, nisu uspeli da obezbede dovoljan broj registrovanih sportista za dalje učešće u ligaškim takmičenjima, iako nisu imali ozbiljnije finansijske probleme.

DISKUSIJA

Diskusija svesno i sa namerom obuhvata dva nivoa analize, kritike i predloženih rešenja u radu Opštinskih Sportskih Saveza. Jedan je uobičajeni, koji se često sreće u izveštajima na raznim nivoima i koji obuhvata kozmetičke, ali ne i suštinske promene. Drugi je humani, nekomformistički i izrazito kritički nivo koji ulazi u sukob sa uobičajenim tokovima mišljenja i razumevanja sportske stvarnosti u Srbiji, koje pokušava da promeni.

Uobičajena analiza i predlozi za poboljšanje rada Opštinskih Saveza na primeru Mionice

Danas je na teritoriji opštine Mionica aktivno 14 sportskih klubova sa oko 500 sportista i sportistkinja različitog uzrasta, koji se takmiče i postižu rezultate u sportu. Sagledavanjem podataka o broju klubova, granama sporta kojim pripadaju, ukupnom broju sportista u klubovima, njihovoj uzrasnoj i polnoj strukturi, sportskim objektima koje klubovi koriste, izvorima finansiranja i na osnovu drugih saznanja tokom prikupljanja podataka za ovaj rad, došlo se do određenih zaključaka u smislu preporuka koje mogu doprineti boljem funkcionisanju klubova u opštini Mionica.

Neophodno je kontinuirano raditi na promociji sporta u opštini Mionica, u cilju kako povećanja broja sportista u klubovima, tako i motivisanja sportista da postižu što bolje rezultate. U ovoj oblasti ima dosta prostora za napredak i jedna od preporuka je da klubovi pokrenu zajedničku inicijativu

kako bi Sportski savez opštine Mionica i lokalna samouprava već od 2019. godine, po ugledu na veliki broj drugih opština u Srbiji (Vladisavljević, 2009; Vladisavljević, 2011), počeli sa organizovanjem manifestacije “Izbor sportiste godine opštine Mionica”.

Činjenica je da su klubovi sa teritorije opštine Mionica u najvećoj meri oslonjeni na finansiranje iz budžeta matične opštine. Zbog toga je potrebno podići kapacitete klubova za apliciranje za sredstva iz republičkih fondova i drugih izvora, što postepeno treba da doprinese finansijskom osamostaljivanju. Uloga Sportskog saveza opštine Mionica je da organizuje stručne tribine i predavanja sa eminentnim predavačima, i to za rukovodeće strukture u klubovima (<https://www.mionica.rs/sr-rs/>).

Primetna je nedovoljna medijska promocija i afirmacija donatora i sponzora klubova u cilju razvoja društveno odgovornog ponašanja i privlačenja novih donatora i sponzora. To se relativno brzo može popraviti objavljivanjem medijskih sadržaja na zvaničnoj internet i fejsbuk stranici opštine Mionica na ovu temu, kao i u časopisu “Bilten opštine Mionica”, uz angažovanje i saradnju rukovodilaca klubova i opštinskih službenika za odnose s javnošću.

Osim prvenstvenih utakmica koje su predviđene kalendarom nadležnog saveza, klubovi na teritoriji opštine Mionica ne organizuju druge sportske manifestacije, kao što su turniri, revijalne utakmice i sl. To se posebno odnosi na klubove iz ruralnih sredina Opštine u kojima su fudbalske utakmice jedina prilika za okupljanje meštana i zbog te činjenice klubovi imaju i posebnu društvenu odgovornost. Organizovanje turnira bi mogla klubovima da donese i materijalnu korist.

Izvan opštinskog centra Mionice, koji ujedno predstavlja jedino urbano područje na teritoriji Opštine, ne postoji ni jedan klub koji radi sa sportistima mlađih

uzrasnih kategorija. U tom smislu potrebno je da Sportski savez opštine Mionica i lokalna samouprava obezbede posebne finansijske podsticaje i druge vrste podrške za klubove u ruralnim sredinama da rade i postizu rezultate sa sportistima mladih kategorija.

Neuobičajena analiza i predlozi za poboljšanje rada Opštinskih Saveza na primeru Mionice

U prvom delu diskusije su izneta uobičajena i svakodnevna promišljanja o radu Opštinskih sportskih Saveza. Realna vrednost rada izneta je tek u nastavku, gde se uopštavanjem i dubljim i svestranijim pristupom, dolazi do malo primetnih, relativno skrivenih mogućnosti rada regionalnih Saveza, kao i do procene i moguće promene uloge generalnih sekretara kao profesionalnih lica.

Kada se iz podataka Sportskog Saveza broj ukupnih stanovnika (14335 stanovnika) uporedi proporcionalno sa brojem sportista (509 sportista) dobija se poražavajući procenat od 3,55% stanovnika Opštine koji redovno vežbaju u sportskim klubovima. Ovo se nažalost poklapa sa nezvaničnim istraživanjima i okvirnih 4% stanovnika u Srbiji koji se redovno bave fizičkim aktivnostima.

Kada se podeli ukupan broj stanovnika (14335 stanovnika) sa brojem klubova (14 klubova) dobija se brojka od 1000 ljudi po jednom sportskom klubu. Iako besmislena računica, ona može navesti na pomisao ili osnivanja većeg broja klubova ili drugačijeg organizovanja redovnog vežbanja na teritoriji opštine.

Analizom ukupnog protoka novca koji je određen za rad klubova (6.379.900 dinara) i podelom sa ukupnim brojem sportista (509 sportista) dobija se cifra od 12534 dinara godišnje po sportisti, što je

malo, ali samim tim upućuje na još opreznije i promišljenije planiranje trošenja novca za svrhe sporta.

Kada se analizira ukupan protok novca koji je određen za rad klubova (6.379.900 dinara) i podeli sa ukupnim brojem stanovnika (14335 stanovnika) dobija se cifra od 445 dinara (3,7 evra) godišnje po stanovniku, koji se izdvajaju za sport što je zaista nedovoljno.

Kada se sagledaju podaci koji su izneti, može se reći da se uklapaju u prosek opština, regiona, Republike Srbije, šireg regiona u smislu zemalja bivše Jugoslavije, pa i šire u smislu Balkana, jer su trendovi slični i u Bugarskoj, Rumuniji i Albaniji... Uklapanje u prosek ne znači da je sve u redu, i da treba nastaviti sa radom u zadatom pravcu. Moderna narodna umotvorina koja kaže da "Kada uđeš u pogrešan voz, sve stanice posle su pogrešne" može se primeniti i na analizu funkcionisanja Opštinskih sportskih Saveza u Srbiji.

Nabrojani sportski rezultati sportskih klubova u mnogome gube na značaju kada se iznese podatak o 96,45% sportski neaktivnog stanovništva.

Iako se rad Opštinskih Sportskih Saveza oslanja na Strategiju sporta u Srbiji i sama strategija sporta podložna je kritici, jer iako godinama široki obuhvat stanovništva u bavljenju sportom predstavlja jedan od vodećih ciljeva, strategija ipak značajno popušta u smeru finansiranja vrhunskih rezultata. Poznato je i da se ceo sistem finansiranja granskih sportskih saveza zasniva na uspehu na međunarodnim takmičenjima. Tako Srbija ima značajno mesto među osvajačima medalja, dok oko 80 posto dece na sistematskim pregledima ima posturalne poremećaje i deformitete.

Saradnja između Ministarstava ostaje kao problem i prenosi se sa Vlade na Vladu u istom ili sve većem stepenu nesaradnje, kao da ne pripadamo istoj porodici, istoj

kući, istoj firmi, istoj državi. Ovo se oseća i na lokalnom nivou gde korišćenje školskih sala od strane sportskih klubova predstavlja ustaljene običaje, ali predstavlja značajan namet kako klubovima, tako i sportistima koji indirektno pokrivaju i te troškove. Pored toga Ministarstvo zdravlja naplaćuje lekarske preglede u dosta komplikovanom centralizovanom i neefikasnom sistemu.

Iznesene cifre novca iako male, postaju ogromne, ako se pretpostavi da su potrošene na pogrešan način, ili na način koji ne postiže efekte predviđene strategijom sporta.

Iako je u analizi pomenut podatak o prosečnoj starosti stanovnika Opštine Mionica od 44 godine, nema organizovanog redovnog fizičkog vežbanja, a ni sportskih aktivnosti za nevedenu i stariju populaciju.

Insistiranje na sprovođenju opšte prisutnog sistema sporta u specifičnim ruralnim uslovima Opštine Mionica gde 88,7% stanovništva ili tačnije 12715 stanovnika živi u veoma razuđenom rasporedu, takođe do sada nije donelo rezultat većeg sveobuhvata stanovništva u redovnom fizičkom vežbanju.

Sportski klubovi na teritoriji Opštine postoje i traju potpuno nezavisno jedni od drugih. Nametnuti sistem sporta podstiče takmičenje na svim nivoima, pa se i klubovi na teritoriji jedne opštine takmiče na nivou sportskog rezultata, jer im od toga zavisi finansiranje i zbog toga ne saraduju među sobom.

Izgradnja veleplenog sportskog objekta od 2900m² s jedne strane poboljšava kvalitet treninga za nekoliko navedenih klubova, dok sa druge strane opterećuje budžet opštine sa većim brojem zaposlenih u hali, kao i novcem potrebnim za investiciono održavanje objekta, koji sa starenjem postaje sve veći teret (Đukić, V., i Đukić, B. 2010).

Generalni sekretari Opštinskih Sportskih Saveza u celoj priči imaju izrazito

pasivnu ulogu, u smislu distributera novca klubovima, kao i tihih svedoka propasti kroz zapisnike, godišnjake i anale.

Dobar putokaz ka mogućim rešenjima predstavlja engleska izreka koja glasi: "Ako hoćeš da imaš ono što nemaš, radi ono što ne radiš..."

Tako je po svim pitanjima koja su razmatrana ranije u radu moguće zauzeti drugačiji ugao gledanja i ponuditi moguće pravce rešenja u zatečenoj situaciji.

Strategija opštine mogla bi ponekad da bude i originalna i inovativna, tako da ne sledi slepo inertne pravce velikog sistema koji predstavlja državu. Kraće, ne treba čekati rešenje sa strane ili iz centrale, već treba delati nezavisno u sopstvenom okruženju i pronaći specifična rešenja za pojedine različite oblasti i uslove.

Nikada postignuta prava veza između Ministarstva Prosvete i Ministarstva Omladine i sporta, ovde na lokalnom nivou može doživeti preokret u smislu preduzetništva i eksperimentalnog pristupa. Najefikasniji pristup je angažovanje trenera odabranih sportova od strane Ministarstva Omladine i sporta i njihovo finansiranje sa strane Ministarstva Prosvete. Ovim se povećava obuhvat ljudi koji se bave sportom, a rešeni su i sportski objekti. Pa tako na lokalnom nivou trenera može da plaća opština za prvo vreme, dok bi vežbanje za stanovnike bilo besplatno. Neiskorišćeni prostor u školama (sale, hodnici, učionice) u vreme kada nema nastave može predstavljati značajan resurs u radu sportskih klubova ili organizovane rekreacije (Đurđević, Mitić, Atanasov i Vujović, 2014).

Zdravstveni pregledi za bavljenje sportom bi trebalo da budu besplatni ili finansijski pokriveni od ministarstva zdravlja u sklopu programa preventivnog zdravlja. I bez aktivnosti Ministarstva Zdravlja, na lokalnom nivou je ovo moguće organizovati

(ili izfinansirati) u saradnji sa lokalnom zdravstvenom stanicom.

Fenomenološki je potrebno obrnuti situaciju, gde se pojedini sportovi nameću stanovništvu bez obzira na tradiciju, specifične geografske uslove, razudjenost naselja, i finansijske prilike.

Obrnut pristup mogao bi da obuhvati analizu stavova stanovništva u svim starosnim kategorijama (ne samo mladih), u smislu za njih prihvatljivih sadržaja, frekvenciji i intenzitetu aktivnosti. U razmatranju ponude treba razmotriti i finansije u smislu dobijanja maksimalnih dugoročnih rezultata sa najmanjim novčanim rashodom.

Saradnja sportskih klubova po horizontali, na teritoriji Opštine je moguća, poželjna i korisna. Slobodni termini na sportskom objektu mogu biti ustupljeni drugom klubu, moguće je zajedničko obezbeđivanje ili korišćenje materijalnih resursa, u unapred određenom rasporedu. Klub koji se bavi mlađim starosnim kategorijama lako može uključiti roditelje svojih sportista (čak i u istom terminu) i na taj način obuhvatiti veći broj stanovnika svojim aktivnostima.

Potrebni su posebni prilagođeni sportski programski sadržaji za sve starosne grupe, uz odgovarajuća ulaganja u više manjih sportskih objekata umesto uobičajenih velikih promašenih investicija.

Strategiju specifičnog razvoja sporta u ruralnim uslovima potrebno je izraditi i to specifično za svaki pojedini region.

Novi format rada Generalnih sekretara Opštinskih Sportskih Saveza mogao bi da obuhvata menadžersku (Tomić, 2001) i lidersku (Živković, 2009) ulogu, sa većim stepenom slobode u rešavanju strategije lokalne samouprave, uz moguću izmenjeni način njihovog finansiranja u smislu varijabile u zavisnosti od procenta obuhvata stanovništva redovnim fizičkim

vežbanjem, što bi moglo biti evaluirano takođe novoformiranim nezavisnim sistemom zbog izbegavanja zloupotrebe.

ZAKLJUČAK

U 36 naseljenih mesta u opštini Mionica živi 14.335 stanovnika, sa prosekom godina 44,38, od čega je 88,7% ili 12.715 naseljeno u ruralnom području. Opština Mionica je odabrana kao reprezent velikog broja Opština koje se nalaze u ruralnim područjima, na široj teritoriji Balkana, obzirom na trendove koji su jednako zastupljeni u čitavom regionu, kao što su sve veće starenje stanovništva, fenomen migracija selo-grad, kao i "bela kuga" ili veći broja umrlih od broja rođenih za godinu dana, na određenoj teritoriji.

Sportski klubovi su nosioci razvoja sporta u svakoj zajednici, i veliko je pitanje imaju li snage da doprinesu zaustavljanju pomenutih promena i trendova. U svakom slučaju potrebne su stalne analize rada sportskih klubova i sportskih opštinskih saveza i preispitivanje njihove uloge u savremenom društvu.

Analiza podataka dobijenih istraživanjem pokazala je nemoć trenutnog sistema organizacije sportskih klubova u smislu većeg obuhvata stanovništva redovnim fizičkim vežbanjem. Tako na Opštini Mionica redovno fizički vežba svega 3,55% stanovništva (509 sportista) u 14 sportskih klubova. Zastupljenost žena među sportistima je poražavajuće kao i širom regiona i iznosi svega 26,33% (134 sportistkinje).

Redovni izveštaji Generalnih Sekretara Opštinskih Sportskih Saveza veoma su nalik poglavlju rezultati, kao i prvom delu diskusije. Zbog toga su i prikazani kao nešto što je uobičajeno, ali i nešto što nemože doneti novi kvalitet organizacije.

Ograničavajući faktori su brojke dobijene prostom računicom istraženih podataka: 1000 ljudi po sportskom klubu, 12534 din za sport godišnje po jednom sportisti, kao i svega 445 dinara (3,7 evra) izdvojenih za sport godišnje po glavi stanovnika Opštine.

Za neki приметni rezultat u smislu obuhvata stanovništva redovnim fizičkim vežbanjem potrebne su krupne promene. Potrebna je "revolucija" u razmišljanju i pristupu problemu. Zadatak je težak, jer su resursi veoma mali i ograničeni, uz jedinu mogućnost neograničenog korišćenja vremena uz definiciju i kreiranje novih kadrovskih i organizacionih rešenja (Jovanović, 2006).

Pre svega treba nešto preduzeti na teritoriji svake pojedinačne Opštine bez čekanja na velika systemska rešenja od strane države. Postojeće materijalne resurse u smislu sportskih objekata, opreme i rekvizita potrebno je reorganizovati i koristiti maksimalno efikasno u smislu zajedničkog korišćenja i popunjavanja svih mogućih termina koji do sada nisu bili iskorišćeni (Petrović, 2010). Saradnja svih Opštinskih

struktura ovde je dragocena u smislu istinskog povezivanja sistema zdravstva, prosvete, sporta i privrede na Opštinskom nivou.

Ponuda aktivnosti trebalo bi da se oslanja na interesovanje stanovništva i njihovu tradiciju. Poseban izazov predstavlja organizovanje redovnog vežbanja radno sposobnog stanovništva i starih uz naglasak na obuhvat žena i specifičan pristup sadržajima njihovih aktivnosti.

U novo predviđenom sistemu, vodeću ulogu trebalo bi da ima Generalni sekretar Opštinskog Sportskog Saveza, čija bi uloga morala biti mnogo aktivnija, uz veća ovlašćenja u donošenju odluka, kao i finansiranju po učinku (obuhvatu stanovništva redovnim fizičkim vežbanjem).

Novo definisani model organizacije sporta na Opštini potrebno je ispitati u praksi, kako bi se ispitale dobre i loše strane novog sistema. Eksperimentalni program potrebno je detaljnije pripremiti uz određivanje ili dobrovoljno učešće neke Opštine sa sličnim karakteristikama koje su već opisane.

LITERATURA

- Đukić V., & Đukić B. (2010). Upravljanje sportskim objektima u funkciji održivog razvoja, [Management of sport objects in the function of sustainable development]. *Menadžment u sportu*, 1(1), 36-41.
- Đurđević, N., Mitić D., Atanasov D., & Vujović, B. (2014). *Sport u jedinicama lokalne samouprave*. Priručnik za finansiranje programa i razvoj sporta. Beograd, RS: Stalna konferencija gradova i opština, Savez gradova i opština Srbije. Retrived from <https://www.mionica.rs/sr-rs/>
- Jovanović, P. (2006). *Upravljanje projektom*. Beograd, RS: Fakultet organizacionih nauka.
- Knjiga odluka Sportskog saveza opštine Mionica. (2017).
- Knjiga članova Sportskog saveza opštine Mionica, 2018
- Opština Mionica. (1995). Beograd: Geografski institut Jovan Cvijić SANU.
- Opštinski bilten, Mionica zvanična prezentacija. Retrived from <https://www.mionica.rs/sr-rs/>
- Petrović B. (2010). Mreža javnih sportskih objekata i strategijski menadžment u sportu [Network of public sport facilities and strategic management in sport] *Menadžment u sportu*, 1(1), 108-115.
- Program razvoja sporta u opštini Mionica za period od 2016. do 2018. godine. (2016). Mionica: Opština Mionica.
- Republički zavod za statistiku, Republika Srbija (2011). Retrived from http://popis2011.stat.rs/?page_id=2162.
- Službeni glasnik Republike Srbije. (2014). Zakon o sportu. (Službeni glasnik RS broj 1/15, 2016). Beograd: Službeni glasnik.
- Službeni glasnik Republike Srbije. (2016). Zakon o sportu. (Službeni glasnik RS 10/2016). Beograd: Službeni glasnik.
- Službeni glasnik Skupštine opštine Mionica. (2017). Pravilnik o odobravanju i finansiranju programa kojima se zadovoljavaju potrebe i interesi građana u oblasti sporta u opštini Mionica. (Službeni glasnik Skupštine opštine Mionica 1/2017). Mionica: Skupština opštine Mionica.
- Strategija razvoja sporta u Republici Srbiji za period 2014-2018. godine i Akcioni plan za njenu primenu (2014). Beograd: "Službeni glasnik RS", broj 1/15.
- Tomić M. (2001). *Menadžment u sportu II izdanje*. Beograd, RS: IP Astimbo
- Vladisavljević, N. (2009). *Sportisti Palanke, 1960-2007*. Smederevska Palanka, RS: Narodna biblioteka.
- Vladisavljević N. (2011). *Najuspešniji sportisti i sportski radnici Donje Jasenice u XX veku*. Smederevska Palanka, RS: Centar za razvoj sporta i amaterizma u sportu.
- Živković, S. S. (2009). *Liderstvo u sportu*. Beograd, RS: Fakultet za trgovinu i bankarstvo
Janićije Danica Karić

Mitrović, D., Rajković, Ž., Miletić, V. & Kovačević, A. (2019). Sistem funkcionisanja sportskog saveza u zavisnosti od strukturalnih i finasijskih pokazatelja. *Sportlogia*, 15 (1), 1-15.
doi:10.5550/sgia.191501.se.mrmk

ABSTRACT

Sports clubs are the bearers of sport development in every community. The Municipal Sports Associations in Serbia (e.g. municipality of Mionica) recorded very poor results in an overview of regular physical exercise among the general population. Indeed, 96.45% of the residents of the municipality of Mionica do not exercise regularly. Of the total number, 88.7% of the Municipality population lives in rural areas. Of the total number, 88.7% of Mionica's population lives in rural areas. Estimates put approximately 1,000 Mionica's residents per one sport club. The municipality annually allocates only 445 dinars (3.7 euros) for sports per resident. Considering the financial constraints, administrative and HR-related solutions were proposed in order to increase the population's participation in sports activities. For more significant changes, urgent, active action is needed in terms of cooperation between all sports organizations, in addition to the health, educational and business organizations on a local level. Offered activities must rely on the interest of the population and their tradition. In the newly envisioned system, the Secretary General of the Municipal Sports Association would have the active leading role, with greater authority, as well as performance-based funding. The newly defined model for sports organization on the territory of the municipality needs to be researched in practice, so as to examine the pros and cons of the new system.

Key words: *evaluation, sport strategy, annual program, promotion, general secretary*

Primljeno: 12.03.2019.

Odobreno: 10.09.2019.

Korespodencija:
Docent dr **Željko Rajković**
Univerzitet u Beogradu,
Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja
Blagoja Parovića 156, 11000 Beograd, Srbija
+381 65 2009 026
rajkoviczeljko@yahoo.com

Mitrović, D., Rajković, Ž., Miletić, V. & Kovačević, A. (2019). Sistem funkcionisanja sportskog saveza u zavisnosti od strukturalnih i finasijskih pokazatelja. *Sportlogia*, 15 (1), 1-15.
doi:10.5550/sgia.191501.se.mrmk